

Οι Έλληνες ερευνητές αποδίδουν

Η χώρα μας βρίσκεται στη 16η θέση της Ε.Ε. παρά τη μικρή οικονομική στήριξη

Του **ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΤΣΙΜΙΤΑΚΗ**

Μέσα στην κρίση υπάρχει μια κατηγορία εργαζομένων που συνεχίζουν να παράγουν πολλαπλάσια οφέλη για τη χώρα από αυτό που τους αναλογεί. Πρόκειται για τους Έλληνες ερευνητές, οι οποίοι, παρά την πενιχρή οικονομική στήριξη, αποδίδουν επιστημονικό έργο σε τέτοιον βαθμό, που φέρνει την Ελλάδα στη 16η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υψηλότερα αναλογικά με τον πληθυσμό της. Εντούτοις η καινοτομία της ελληνικής οικονομίας είναι χαμηλή και αυτό επηρεάζει αρνητικά την ανταγωνιστικότητά της. Ο προφανής λόγος είναι ότι απέχει από αυτήν ο ιδιωτικός τομέας, ο οποίος επενδύει μόλις το 0,2% σε έρευνα και ανάπτυξη, την ώρα που ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 1,2%. Η συνολική ακαθάριστη εγχώρια δαπάνη σε έρευνα και καινοτομία

«Κάθε ευρώ που ξοδεύεται για έρευνα αποδίδει τρία ευρώ στην εθνική οικονομία», λέει ο πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας Σήφης Σηφάκης.

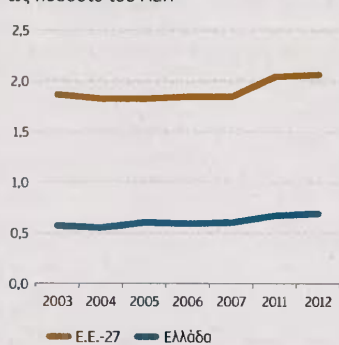
ήταν, το 2012, 0,69%, ενώ ο μ.ό. στην Ε.Ε. ήταν στο 2,06%. «Έχει μετρηθεί ότι κάθε ευρώ που ξοδεύεται για έρευνα αποδίδει τρία ευρώ περίπου στην εθνική οικονομία», εξηγεί στην «Κ» ο διεθνώς γνωστός ερευνητής της πληροφορικής Σήφης Σηφάκης, πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕΤ).

Συγκεκριμένοι οι στόχοι

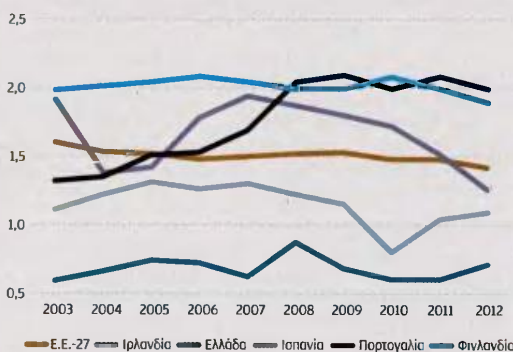
Όμως οι ποσοτικοί δείκτες δεν είναι πάντοτε οι ασφαλέστεροι και, όπως εξήγησε ο διευθυντής ερευνών του ΙΟΒΕ Άγγελος Τσακανίκας, η έννοια της καινοτομίας σχετίζεται περισσότερο με μια νοοτροπία που αναπτύσσεται σε μια οικονομία παρά με την τεχνολογία και τις άμεσες επενδύσεις. «Η Ε.Ε. δαπανά περίπου τα ίδια ποσά που δαπανούν και οι ΗΠΑ για έρευνα και ανάπτυξη, με πολύ φτωχότερα, όμως, αποτελέσματα. Έχει σημασία να επενδύουμε σωστά τους πόρους. Η έρευνα είναι επένδυση που πρέπει να αποδίδει αποτελεσματικά, αλλιώς δεν έχει νόημα», λέει ο κ. Σηφάκης.

Γεννημένος στο Ηράκλειο της Κρήτης, ο κ. Ιωσήφ Σηφάκης έφυγε από την Ελλάδα σε νεαρή ηλικία προκειμένου να σπουδάσει Πληροφορική με υποτροφία του γαλλικού κράτους. Κορυφαίος ερευνητής, το 2007 πήρε το βραβείο Turing από κοινού με τον Εντμουντ Κλαρκ και τον Ερνστ Αλεν Εμερσον για την εργασία τους στον έλεγχο μοντέλων, μία μέθοδο επαληθεύσης υλικού και λογισμικού υπολογιστών που έδωσε ώθηση στη βιομηχανία.

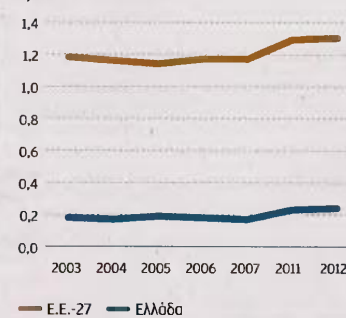
Ακαθάριστη εγχώρια δαπάνη για Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε&Α) ως ποσοστό του ΑΕΠ

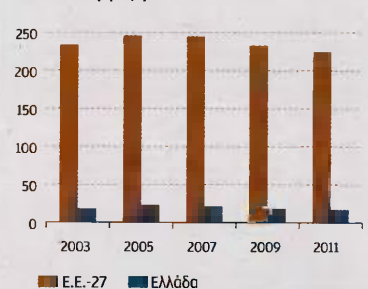
Δημόσια χρηματοδότηση της Ε&Α ως % της γενικής δαπάνης της κυβέρνησης

Δαπάνες επιχειρήσεων σε Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ

Αιτήσεις για πατέντες στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Πατεντών ανά εκατ. εργαζομένων

Πηγή: Eurostat

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βραβείο που αποδίδεται σε πρόσωπα τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη

Η λήξη της ελληνικής προεδρίας συνέπεσε με την παρουσίαση του ευρωπαϊκού προγράμματος Horizon 2020 και την κατάθεση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου για την έρευνα και την καινοτομία που θέτει τους άξονες ενός σημαντικού τμήματος των δημοσίων επενδύσεων ως το 2020. Αυτή την ευκαιρία εκμεταλλεύθηκε το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και οργάνωσε προ ημερών ένα φόρουμ για την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία. Ενενήντα ομιλητές παρουσίαζαν για πέντε ημέρες τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις

φωτίζοντας τις αναπτυξιακές τους διαστάσεις σε ερευνητές και ανθρώπους της αγοράς. Τη δεύτερη μέρα ο κ. Σηφάκης έλαβε το βραβείο Demokritos Scientific Excellence and Innovation Award για την προσφορά του στην επιστήμη και την καινοτομία. Πρόκειται για έναν νέο θεσμό που στοχεύει ακριβώς στην ανάδειξη προσωπικοτήτων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη. Από τη Μοριακή Βιολογία και τις εφαρμογές της στη φαρμακοβιομηχανία ως τη σωματιδιακή Φυσική, τις τελευταίες εξελίξεις στο CERN και

τις εφαρμογές που προκύπτουν στην Ιατρική, την Πληροφορική και τις τηλεπικοινωνίες, οι επιστήμονες προσόψθησαν να φωτίσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας στην προσάθεια ανασύνταξης και εξωστρέφειας της οικονομίας. «Έχουμε μια πλούσια κληροδία και πανίδα την οποία έχουμε αφήσει ανεκμετάλλευτη. Η Πληροφορική, τα τρόφιμα και ο τουρισμός είναι τομείς όπου θα μπορούσαμε να καινοτομήσουμε», λέει ο κ. Σηφάκης. «Όμως η ανάπτυξη τους δεν είναι μόνο τεχνολογικό θέμα».

Είχε ενεργό δράση στη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας σε συνεργασία με εταιρείες, όπως η Airbus και η France Telecom.

«Πρέπει να θεθύν συγκεκριμένοι στόχοι, αντί για γενικούς, όπως γίνεται συνήθως με τα ευρωπαϊκά προγράμματα. Αυτό απαιτεί στρατηγικό σχεδιασμό από την κυβέρνηση, η οποία πρέπει να δει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, αλλά σημαίνει και αλλαγή αντιλήψεων στα πανεπιστήμια. Υπάρχει η άποψη ότι η πανεπιστημιακή έρευνα πρέπει να είναι θεωρητική και

να μην ενδιαφέρεται για την εφαρμοσμένη έρευνα και την τεχνολογία. Όμως τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια στον κόσμο κάνουν καλά και τα τρία ταυτόχρονα. Στην Ελλάδα πολλοί πιστεύουν ακόμα σε αυτόν τον διαχωρισμό», λέει ο ίδιος.

Πόλοι αριστείας

Το ΕΣΕΤ έχει προτείνει τη δημιουργία τεσσάρων πόλων αριστείας σε τέσσερις περιφέρειες της χώρας, κάτι που, αν ευοδώθει, μπορεί να ωθήσει σημαντικά την καινοτομία, σύμφωνα με τον ίδιο. «Θα πρέπει

να συνυπάρξουν πόλοι αριστείας με συστάδες εταιρειών και να υπερπηθούν στρατηγικούς στόχους. Στη Γαλλία, όπου έχω την εμπειρία, το κράτος ζήτησε και έδωσε κίνητρα για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της αυτοκινητοβιομηχανίας ή της αεροναυπηγικής», συνεχίζει. «Στην κατάσταση που είναι η οικονομία μας νομίζω ότι δεν υπάρχουν μεγάλα περιθώρια πολιτικών και ιδεολογικών αντεγκλίσεων. Αν δείτε πώς συζητούν οι άνθρωποι σε άλλες χώρες, θα καταλάβετε τη διαφορά», λέει με νόημα.